

Sygn. akt IV Ka 124/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Wilczek

Sędziowie: SSO Ireneusz Bieniek

SSR del. Łukasz Woźniak (spr.)

Protokolant: prot.Aneta Woźniczka

przy udziale Wiesława Zięby Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2014 roku, sprawy

M. F., A. K.

oskarżonych o przestępstwo z art. 79 pkt 4 w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżoną A. K. i obrońcę oskarżonego M. F.,

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z dnia 13 listopada 2013r. sygn. akt XIV K 638/13/S

na podstawie art. 437§2 kpk oraz art. 414§1 kpk w związku z art. 17§1 pkt 2 kpk oraz art. 632 pkt 2 kpk zaskarżony wyrok zmienia w całości w ten sposób, że uniewinnia oskarżonych od czynów zarzuconych im aktem oskarżenia, a kosztami sądowymi za obie instancje obciąża Skarb Państwa.

SSO Ireneusz Bieniek SSO Kazimierz Wilczek SSR Łukasz Woźniak

Sygn. akt IV Ka 124/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 10 grudnia 2014 r.

M. F. oskarżony był o to, że:

I. do dnia 15 lipca 2008 r., będąc prezesem zarządu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, wraz z wiceprezesem zarządu A. K., nie dopełnił obowiązków wynikających z ustawy i nie złożył we właściwym rejestrze sądowym (Sądzie Rejonowym dla (...)w K.) rocznego sprawozdania finansowego tej firmy za rok 2007, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości (zarzut z punktu I. aktu oskarżenia — w zakresie zarzutów dotyczących oskarżonego M. F.);

II. do dnia 15 lipca 2009 r., będąc prezesem zarządu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, wraz z wiceprezesem zarządu A. K. nie dopełnił obowiązków wynikających z ustawy i nie złożył we właściwym rejestrze sądowym (Sądzie Rejonowym dla (...)w (...)) rocznego sprawozdania finansowego tej firmy za rok 2008, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości (zarzut z punktu II. aktu oskarżenia — w zakresie zarzutów dotyczących oskarżonego M. F.);

III. do dnia 15 lipca 2010 r., będąc prezesem zarządu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, wraz z wiceprezesem zarządu A. K., nie dopełnił obowiązków wynikających z ustawy i nie złożył we właściwym rejestrze sądowym (Sądzie Rejonowym dla (...)w K.) rocznego sprawozdania finansowego tej firmy za rok 2009, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości (zarzut z punktu III. aktu oskarżenia — w zakresie zarzutów dotyczących oskarżonego M. F.);

IV. do dnia 15 lipca 2011 r., będąc prezesem zarządu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, wraz z wiceprezesem zarządu A. K. nie dopełnił obowiązków wynikających z ustawy i nie złożył we właściwym rejestrze sądowym (Sądzie Rejonowym dla (...)w K.) rocznego sprawozdania finansowego tej firmy za rok 2010, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości (zarzut z punktu IV. aktu oskarżenia — w zakresie zarzutów dotyczących oskarżonego M. F.).

A. K. oskarżona była o to, że:

V. do dnia 15 lipca 2008 r., będąc wiceprezesem zarządu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, wraz z prezesem zarządu M. F. nie dopełniła obowiązków wynikających z ustawy i nie złożyła we właściwym rejestrze sądowym (Sądzie Rejonowym dla (...)w K.) rocznego sprawozdania finansowego tej firmy za rok 2007, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości (zarzut z punktu I. aktu oskarżenia — w zakresie zarzutów dotyczących oskarżonej A. K.);

VI. do dnia 15 lipca 2009 r., będąc wiceprezesem zarządu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, wraz z prezesem zarządu M. F. nie dopełniła obowiązków wynikających z ustawy i nie złożyła we właściwym rejestrze sądowym (Sądzie Rejonowym dla (...)w K.) rocznego sprawozdania finansowego tej firmy za rok 2008, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości (zarzut z pkt II aktu oskarżenia — w zakresie zarzutów dotyczących oskarżonej A. K.);

VII. do dnia 15 lipca 2010 r., będąc wiceprezesem zarządu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, wraz z prezesem zarządu M. F. nie dopełniła obowiązków wynikających z ustawy i nie złożyła we właściwym rejestrze sądowym (Sądzie Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie) rocznego sprawozdania finansowego tej firmy za rok 2009, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości (zarzut z punktu III. aktu oskarżenia — w zakresie zarzutów dotyczących oskarżonej A. K.);

VIII. do dnia 15 lipca 2011 r., będąc wiceprezesem zarządu (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, wraz z prezesem zarządu M. F. nie dopełniła obowiązków wynikających z ustawy i nie złożyła we właściwym rejestrze sądowym (Sądzie Rejonowym dla (...)w K.) rocznego sprawozdania finansowego tej firmy za rok 2010, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości (zarzut z pultu IV. aktu oskarżenia — w zakresie zarzutów dotyczących oskarżonej A. K.).

Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie wyrokiem z dnia 13 listopada 2013 roku sygn. akt XIV K 961/13/ N orzekł w tej sprawie następująco:

I. na mocy art. 66 § 1 i 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne w sprawie przeciwko oskarżonemu M. F. o czyny zarzucane mu w akcie oskarżenia, a opisane powyżej w punktach I, II, III i IV (przy przyjęciu, iż czynów tych oskarżony M. F. dopuścił się odpowiednio: w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 15 lipca 2008 r., w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 15 lipca 2009 r., w okresie od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 15 lipca 2010 r. i w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 15 lipca 2011 r.), stanowiące każdorazowo występki z art. 79 pkt 4 w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości - warunkowo umorzył na okres próby wynoszący 1 (jeden) rok;

II. na mocy art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. orzekł względem oskarżonego M. F. świadczenie pieniężne w kwocie 800 (osiemset) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

III. na mocy art. 66 § 1 i 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne w sprawie przeciwko oskarżonej A. K. z d. T. o czyny zarzucane jej w akcie oskarżenia, a opisane powyżej w punktach V, VI, VII i VIII (przy przyjęciu, iż czynów tych oskarżona A. K. z d. T. dopuściła się odpowiednio: w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 15 lipca 2008 r., w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 15 lipca 2009 r., w okresie od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 15 lipca 2010 r. i w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 15 lipca 2011 r.), stanowiące każdorazowe występek z art. 79 pkt 4 w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości - warunkowo umorzył na okres próby wynoszący 1 (jeden) rok;

IV. na mocy art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. orzekł względem oskarżonej A. K. z d. T. świadczenie pieniężne w kwocie 600 (sześćset) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

V. na zasadzie art. 627 k.p.k. oraz art. 7 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził:

- od oskarżonego M. F. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 140 (sto czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych, w tym kwotę 70 (siedemdziesiąt) złotych tytułem wydatków oraz kwotę 70 (siedemdziesiąt) złotych tytułem opłaty,

- od oskarżonej A. K. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 140 (sto czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych, w tym kwotę 70 (siedemdziesiąt) złotych tytułem wydatków oraz kwotę 70 (siedemdziesiąt) złotych tytułem opłaty.

Apelację od powyższego orzeczenia wniosła osobiście oskarżona A. K. oraz obrońca oskarżonego M. F..

Oskarżona A. K. zarzuciła wyrokowi:

1. Zbyt powierzchowne przeanalizowanie jej funkcji i zakresu czynności w spółce (...);
2. Niewzięcie pod uwagę jej wiedzy na temat zwłoki związanej z przekazywaniem dokumentacji do KRS;
3. Niewzięcie pod uwagę niskiej szkodliwości zaistniałego czynu przy fakcie o dotychczasowej niekaralności jej osoby;
4. Niewzięcie pod uwagę faktu, iż KRS po złożeniu dokumentacji każdorazowo informował spółkę o umorzeniu postępowania bez wszczynania wobec Zarządu spółki jakichkolwiek roszczeń.

W oparciu o podniesione zarzuty oskarżona wnosila o:

1. Uchylenie zaskarżonego wyroku w całości;
2. Przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia;
3. Zniesienie wobec niej wszelkich kar i kosztów sądowych.

Obrońca oskarżonego M. F. zaskarżył wyrok w całości na korzyść oskarżonego. Na podstawie art. 438 pkt 1 i 3 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. obrazę przepisów prawa materialnego, a to:

1. art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości poprzez przypisanie oskarżonemu ww. występkę w sytuacji, gdy ustalono, że niezłożenie w rejestrze sądowym sprawozdań finansowych (...) Sp. z o.o. nie było przez niego objęte zamiarem (nie było wynikiem przemyślanego działania, premedytacji, czy złej woli), a wynikało z niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach (nawał pracy po powrocie z urlopu, przeoczenie z powodu konieczności realizacji zaległych obowiązków, przy nie do końca prawidłowej organizacji pracy zarządu Spółki, zapomnienie), a zatem realizacja znamion przedmiotowych ww. typu czynu zabronionego miała miejsce nieumyślnie, podczas gdy przestępstwo stypizowane w powyższym przepisie można popełnić wyłącznie z zamiarem, tj. umyślnie;

2. art. 79 pkt 4 w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości poprzez przyjęcie, iż stypizowane w ww. przepisie przestępstwo należy do kategorii trwałych, popełnianych w czasie od 1 stycznia do 15 lipca roku następującego po roku obrotowym, który obejmować ma sprawozdanie finansowe składane w rejestrze sądowym, bez względu na to, kiedy doszło do podjęcia uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego;

II. błąd w ustaleniach faktycznych wziętych za podstawę wyroku polegający na

przyjęciu, że:

1. oskarżony był członkiem zarządu Spółki (...) jeszcze w lipcu 2011 r.,
2. stopień społecznej szkodliwości czynów przypisanych oskarżonemu jest wyższy niż znikomy.

W oparciu o podniesione zarzuty obrońca oskarżonego wnosił:

1. na zasadzie art. 437 § 1-2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I. poprzez uniewinnienie oskarżonego M. F. od zarzucanych mu w punktach I.-IV. aktu oskarżenia czynów z powodu braku znamion czynu zabronionego,

ewentualnie

2. na zasadzie art. 437 § 1-2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. o uchylenie zaskarżonego wyroku w punkcie I. i umorzenie postępowania o czyny zarzucone oskarżonemu w punktach I.-IV. aktu oskarżenia z powodu znikomego stopnia ich społecznej szkodliwości.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

W pełni zasadny okazał się zarzut obrońcy oskarżonego M. F. dotyczący przypisania oskarżonemu popełnienia zarzucanych mu czynów mimo ustalenia przez Sąd I instancji – jak wynika z treści pisemnego uzasadnienia wyroku, że oskarżony dopuścił się ich nieumyślnie. Należy przy tym od razu zaznaczyć, że zarzuty postawione aktem oskarżenia obojgu oskarżonym były w zasadzie identyczne, tak samo jak dokonane w odniesieniu do nich przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne. Z tego też powodu wskazany powyżej zarzut obrońcy oskarżonego M. F. był w pełni zasadny również w odniesieniu do tej części wyroku Sądu Rejonowego, która odnosiła się do oskarżonej A. K.. Ponieważ zaś oskarżona ta wywiodła w sprawie apelację osobiście, nie korzystając z pomocy obrońcy, to Sąd Odwoławczy – zgodnie z art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 427 § 1 i 2 k.p.k. – był zobowiązany rozważyć na korzyść oskarżonej wszystkie uchybienia popełnione przez Sąd I instancji.

W pełni rację ma skarżący obrońca gdy podnosi w apelacji, że przestępstwo stypizowane w art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości popełnić można jedynie umyślnie – z zamiarem bezpośrednim jak i ewentualnym.

Dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy wskazał, że co roku na przełomie czerwca i lipca oskarżona A. K. korzystała z urlopu wypoczynkowego, a zaraz po niej czynił to oskarżony M. F.. Po powrocie mieli oni dużo zaległych prac i zapominali o obowiązku złożenia corocznych sprawozdań finansowych (k. 273).

Następnie oceniając wyjaśnienia oskarżonych Sąd uznał, iż są one wiarygodne w odniesieniu do powodów nieskładania w terminie rocznych sprawozdań finansowych Spółki, za które uznano nawał pracy będący konsekwencją znacznej ilości zaległych spraw dotyczących bieżącej działalności Spółki, przeoczenie, nie odnajdując w poczynaniach oskarżonych premedytacji, czy też złej woli, jak również uznając, iż sytuacja ta nie była wynikiem ich przemyślanego działania (k. 277). Także w dalszej części uzasadnienia wyroku Sąd I instancji podkreślił, że zaniechania przypisane oskarżonym wynikały z nawału obowiązków związanych z bieżącą działalnością Spółki będącego konsekwencją zaległości powstałych w wyniku ich pobytów na urloпах, a więc z zapomnienia, przeoczenia, pewnej nie do końca prawidłowej organizacji pracy zarządu spółki, nie zaś złej woli oskarżonych, czy też ich premedytacji (k. 279).

Powyższe ustalenia, które Sąd I instancji konsekwentnie powielał w kolejnych fragmentach pisemnego uzasadnienia wyroku, pozwalają w pełni na przyjęcie, że Sąd Rejonowy przyjął, iż oskarżenia działały nieумыślnie. Ale skoro tak, to przypisanie oskarżonym realizacji znamion czterech przestępstw kwalifikowanych z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości nastąpiło z naruszeniem wskazanego przepisu prawa materialnego.

Dla stwierdzenia realizacji znamion przestępstwa określonego w art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości koniecznym jest ustalenie, że niezłożenie przez kierownika jednostki we właściwym rejestrze sądowym sprawozdania finansowego w wymaganym przez ustawę terminie objęte było zamiarem bezpośrednim lub ewentualnym, albowiem - jak już wskazano - przestępstwo to ma charakter wyłącznie умыślny. Koniecznym elementem przypisania умыślnej realizacji znamion występku z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości jest zaś ustalenie m.in. tego, że sprawca miał świadomość, że zaktualizował się wobec niego obowiązek działania polegającego na złożeniu w rejestrze sądowym we właściwym terminie sprawozdania finansowego.

W świetle wskazanych powyżej ustaleń Sądu I instancji, jeśli chodzi o przyczyny nieskładania przez oskarżonych sprawozdań finansowych Spółki za poszczególne lata, nie może być wątpliwości co do tego, że Sąd Rejonowy uznał, że zaniechanie wypełnienia przez oboje oskarżonych obowiązków nałożonych przez przepisy ustawy o rachunkowości nie zostało dokonane przez nich умыślnie. Wynika to z tych ustaleń Sądu I instancji, w których wskazuje on na przeoczenie (zapomnienie) i podaje przyczyny takiego stanu rzeczy - spiętrzenie obowiązków dotyczących bieżących spraw Spółki w okresie bezpośrednio po urlopiach obu oskarżonych. Sąd I instancji w żadnej części swoje uzasadnienia nie przypisał oskarżonym умыślności działania w formie zamiaru bezpośredniego w odniesieniu do realizacji przedmiotowych znamion typu czynu zabronionego określonego w art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości (co wynika z wykluczenia premedytacji i złej woli), ale również w formie zamiaru ewentualnego.

Faktycznie więc uznać trzeba, iż Sąd I instancji przyjął, że znamiona przedmiotowe wskazanych występów zostały zrealizowane przez oskarżonych nieумыślnie, na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach. Najbardziej dobitnym dowodem takiego stanu rzeczy jest upatrywanie przyczyn nieskładania w terminie sprawozdań w rejestrze w „pewnej nie do końca prawidłowej organizacji pracy zarządu spółki” (k. 279), która w realiach niniejszej sprawy stanowi odzwierciedlenie przesłanki „niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach”, o której mowa w art. 9 § 2 k.k., stanowiącej – wraz z brakiem zamiaru - element konieczny przypisania przestępstwa o charakterze nieумыślnym.

W ramach działalności zarządu spółki reguły należytego wykonywania tego rodzaju funkcji nakazują takie zorganizowanie pracy, aby nawet w sytuacji zwiększonej ilości bieżących zadań nie umknął uwadze obowiązek złożenia w rejestrze sądowym sprawozdania finansowego w określonym terminie. Z ustaleń faktycznych Sądu I instancji wynika zaś, że oskarżeni, nie mając zamiaru popełnienia przestępstwa z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości, dopuścili się jednak realizacji przedmiotowych znamion tego występku nie zachowując ostrożności wymaganej w danych okolicznościach.

Skoro jednak wskazany typ czynu zabronionego ma charakter умыślny i brak jest jego nieумыślnego odpowiednika, to w konsekwencji przypisanie oskarżonym odpowiedzialności karnej za popełnienie czterech występów kwalifikowanych z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości odbyło się z naruszeniem wskazanego przepisu. .

Mając powyższe na uwadze należy z kolei podkreślić, że wyrok Sądu I instancji został zaskarżony w niniejszej sprawie wyłącznie na korzyść oskarżonych.

W orzecznictwie przyjmuje się zaś jednolicie pogląd, iż wydanie "orzeczenia surowszego" w rozumieniu art. 443 k.p.k. - po uchyleniu orzeczenia i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania - jest dopuszczalne w dalszym postępowaniu tylko wówczas, gdy uchylenie to nastąpiło na skutek uwzględnienia środka odwoławczego wniesionego na niekorzyść oskarżonego, i to jedynie w granicach zaskarżenia na niekorzyść lub gdy uchylenie orzeczenia nastąpiło z mocy samej ustawy, niezależnie od granic zaskarżenia (art. 439 § 1 pkt 1-4 k.p.k., art. 440 k.p.k.) (tak: Sąd Najwyższy w uchwale z 29 maja 2003 r., I KZP 14/03, OSNKW 2003/7-8/61).

Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 20 stycznia 2010 r. (II AKa 249/09, KZS 2010/4/32) stwierdził, że „Wniesienie środka odwoławczego na niekorzyść oskarżonego nie otwiera możliwości orzekania na jego niekorzyść w pełnym zakresie, lecz w takim tylko, w jakim orzeczenie zostało zaskarżone. W badanej sprawie na niekorzyść oskarżonego można było orzec tylko co do kary, gdyż tylko w takim zakresie wyrok został zaskarżony na niekorzyść oskarżonego. Nie można było natomiast czynić żadnych niekorzystnych dla oskarżonego ustaleń, tak w opisie czynów w części dyspozytywnej wyroku, jak i zawartych w uzasadnieniu wyroku, dotyczących zespołu znamion przypisanych czynów (art. 434 § 1 k.p.k.). Takich niekorzystnych ustaleń nie mógłby też dokonać sąd I instancji po ewentualnym uchyleniu zaskarżonego wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, a to ze względu na tzw. pośredni zakaz reformationis in peius (art. 443 k.p.k.). (...)”.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 lutego 2009 r. (V KK 243/08, Prok. i Pr.-wkl. 2009/9/25) stwierdził, że „Określony w art. 443 k.p.k. tzw. pośredni zakaz reformationis in peius oznacza, że w toku ponownego postępowania można wydać (z wyjątkiem sytuacji wskazanych w art. 434 § 3 k.p.k.) "orzeczenie surowsze niż uchylone" tylko wtedy, gdy orzeczenie było zaskarżone na niekorzyść oskarżonego. Przedmiotowo zakaz orzekania na niekorzyść oskarżonego w postępowaniu ponownym (identycznie jak w postępowaniu odwoławczym) został ujęty szeroko, obejmując swoim zakresem każde pogorszenie sytuacji procesowej oskarżonego. W zakresie surowości orzeczenia, które może być wydane w postępowaniu ponownym, należy brać pod uwagę ustalenia faktyczne, kwalifikację prawną czynu, orzeczoną karę oraz zastosowane środki karne, a także wszystkie możliwe następstwa tych rozstrzygnięć dla sytuacji prawnej oskarżonego. W razie uchylenia wyroku, zaskarżonego również na niekorzyść oskarżonego (tylko co do kary), i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, wyrażony w art. 443 k.p.k. tzw. pośredni zakaz reformationis in peius stoi na przeszkodzie - w dalszym postępowaniu - uzupełnieniu opisu czynu przypisanego oskarżonemu o nową, niekorzystną dla oceny tego czynu okoliczność "zbiegnięcia z miejsca zdarzenia", choćby wynikała ona z przyjętych w uzasadnieniu uchylonego wyroku ustaleń faktycznych.”

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd Odwoławczy podkreśla, że w razie przekazania niniejszej sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, nie mógłby on dokonać żadnych mniej korzystnych ustaleń w odniesieniu do oskarżonych niż to miało miejsce dotychczas – właśnie z uwagi na zakaz wyrażony w art. 443 k.p.k. Rozpoznający ponownie sprawę Sąd I Instancji nie mógłby doprowadzić do pogorszenia sytuacji oskarżonych poza to, co dotychczas w toku pierwszego rozpoznania sprawy zostało ustalone i wyrażone w wyroku i jego pisemnym uzasadnieniu. Sąd I instancji nie mógłby więc aktualnie dokonać nowych ustaleń dotyczących umyślności działania oskarżonych, ponieważ ustalenia takie byłyby w sposób oczywisty mniej korzystne od ustaleń dotychczasowych, z których wynika – jak już powyżej wskazano – nieumyślność działania oskarżonych.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu nie byłoby celowe z uwagi na zakaz reformationis in peius wyrażony w art. 443 k.p.k. Sąd I instancji przy ewentualnym ponownym rozpoznaniu sprawy nie byłby już aktualnie władny dokonać żadnych dodatkowych niekorzystnych dla oskarżonych ustaleń w zakresie strony podmiotowej popełnienia zarzucanych im czynów.

Konsekwencją wskazanych powyżej okoliczności musiała być zmiana zaskarżonego wyroku i – na mocy art. 437 § 2 k.p.k. oraz art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. - uniewinnienie oskarżonych M. F. i A. K. od popełnienia wszystkich zarzucanych im czynów.

Tym samym na zasadzie art. 632 pkt 2 k.p.k. kosztami sądowymi za obie instancje należało obciążyć Skarb Państwa.

SSO Ireneusz Bieniek SSO Kazimierz Wilczek SSR (del.) Łukasz Woźniak